

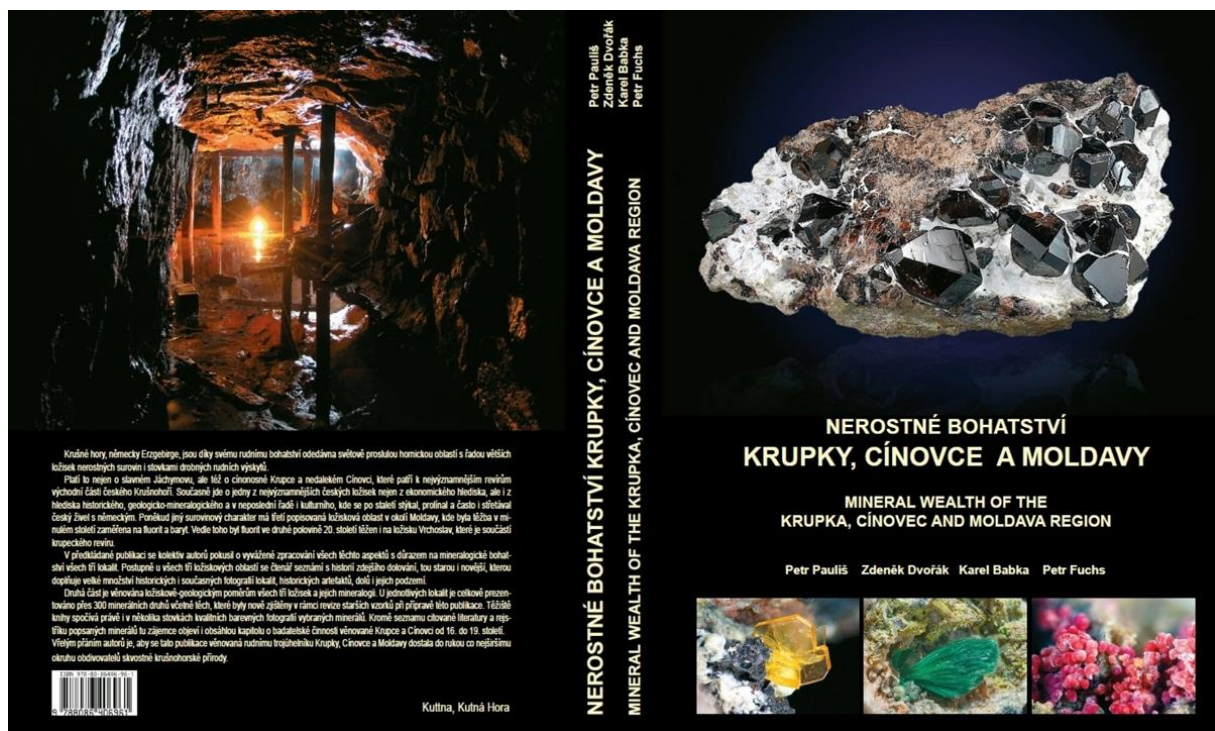
Krušnohorská NEJ za rok 2023

1. Kniha Nerostné bohatství Krupky, Cínovce a Moldavy

Soukromý projekt autorů Zdeňka Dvořáka, Petra Pauliše, Karla Babky a Petra Fuchse vede do prehistorie dolování a přibližuje nám geologickou charakteristiku celé oblasti. Každý jednotlivý blok se pak věnuje lokalitám v Krupce, na Cínovci a na Moldavě.

V knize nechybí ani medailonky významných badatelů a sběratelů minerálů, kteří autorům knihy věnovali rozsáhlý seznam použité literatury, rejstříky a anglické resumé včetně anglických popisků fotografií a grafů. Těžištěm knihy jsou stovky kvalitních barevných fotografií minerálů z muzejních i ze soukromých sbírek.

Jeden z autorů, Zdeněk Dvořák žije od dětství celý svůj život v Bílině. Je geologem a jeho znalosti a míra odbornosti je na světové úrovni. V loňském roce dostal pamětní medaili města Bíliny.

2. Nové stezky na vrchu Ressler a nové mapky areálu, Most

V roce 2023 proběhla v areálu vrchu Ressler výrazná revitalizace během níž byly vybudovány dvě nové naučné stezky. Rodiny s dětmi se nově mohou vydat na vycházku s poučením na dlouhou či krátkou stezku. Obě stezky mají na své trase několik informačních tabulí, díky kterým se dozvíte mnoho zajímavých informací o životě v lese a také zastavení, kde budete plnit zábavné úkoly. Po cestě narazíte na různá tematicky laděná dětská hřiště, kde si rodiče odpočinou a děti se pořádně vyřádí. Zároveň prošly všechny altány nutnými opravami a jeden dokonce přibyl. Tento nový altán je vyhlídkovým místem a nabízí tak nádherný pohled na město Most. Je umístěn nad vodárnou a narazíte na něj při procházce po dlouhé stezce.

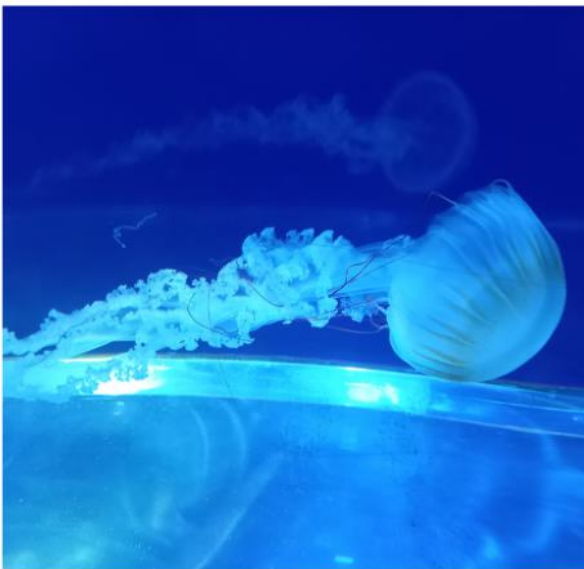
Abyste se při cestě po vrchu Ressler neztratili, přibýlo zde nové orientační značení a informační tabule. Navíc jsou pro vás přichystány i nové tištěné orientační mapky. Na nich uvidíte z jedné strany celý areál vrchu Ressler s vyznačením nových stezek, stezky Greenrunner, zajímavých cyklotras v areálu a důležitých turistických bodů. Na druhé straně je poté zobrazen detail obou nových stezek s vyznačením jednotlivých zastavení a umístěním informačních tabulí na stezkách.

3. Medúzárium a venkovní terária, Zoopark Chomutov

- **Medúzárium** – leden 2023. Osm akvárií, barevné podsvícení, atmosférická hudba, a především na sto šedesát mořských medúz osmi různých druhů. Je to poprvé v historii, co zoopark nabízí pohled na faunu podmořského světa a je také první zoologickou zahradou v ČR, která má vlastní medúzárium.

- **Venkovní terária u pavilonu plazů a obojživelníků** - Už v roce 2022 jsme začali s přestavbou venkovních terárií u pavilonu plazů a obojživelníků. Z důvodu zazimování chovaných plazů jsme otevření této nové expozice posunuli až na začátek června, na oslavy Dne dětí v roce 2023. Pohledová strana jednotlivých expozic byla zakryta chodbou přírodního vzhledu, přičemž zamezení slunečních odlesků ve sklech terárií poskytuje mnohem příjemnější pohled na vystavená zvířata. Chráněné želvy bahenní mají navíc k dispozici nově vybudované jezírko s tekoucí vodou a skutečně si ho užívají.

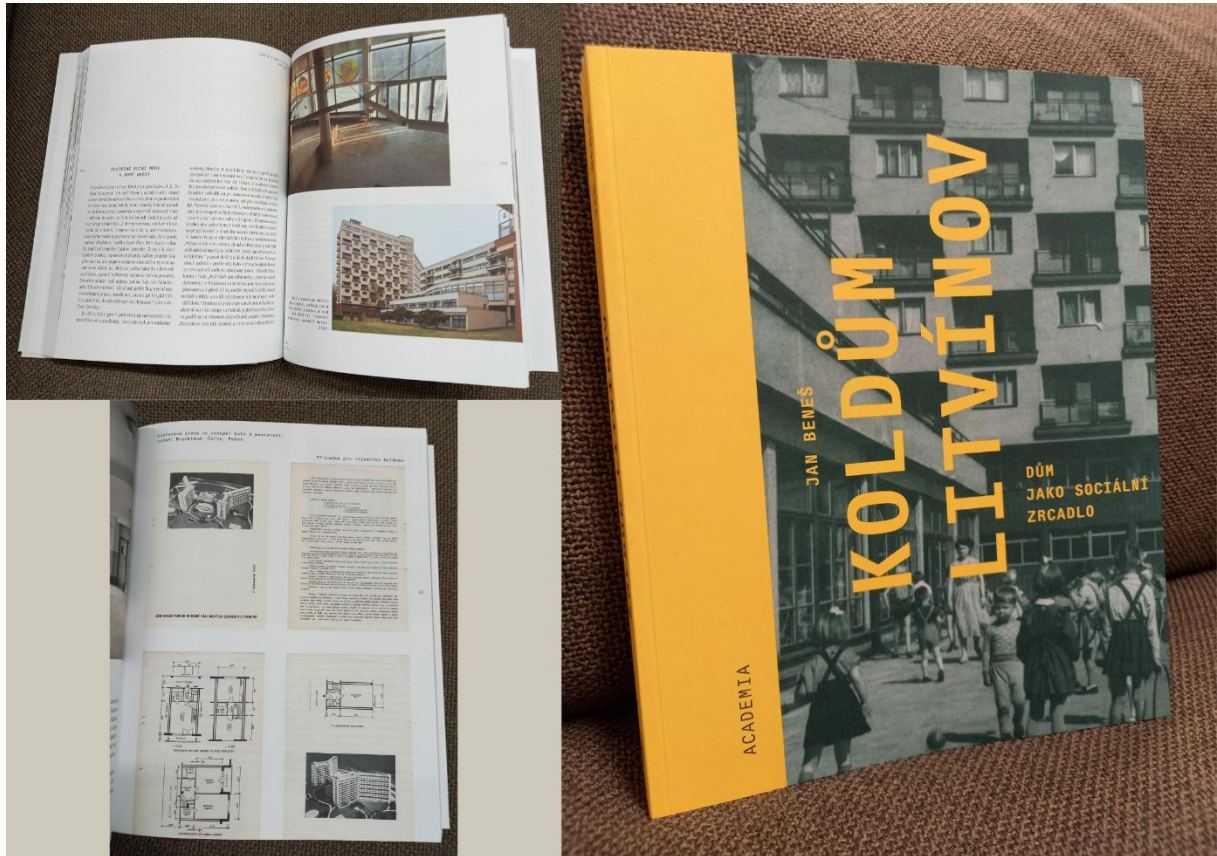

<https://zoopark.cz/>

4. Kniha **Koldům v Litvínově**, autor Jan Beneš

Koldům v Litvínově je unikátní stavbou, která učila nájemníky v 50. letech minulého století kolektivně žít. Záměrem bylo ušetřit čas a nabídnout pod jednou střechou vše, co člověk potřebuje. Koldům měl ženu osvobodit od domácích činností, aby se mohla věnovat práci v továrně nebo na úřadě. Jak experiment dopadl a jak na život v Koldomu vzpomínají první nájemníci?

Obrazová publikace populární formou a prostřednictvím unikátních fotografií popisuje vznik této monumentální stavby a přibližuje čtenáři život v ní.

5. Kniha **Ústecko-Teplická dráha** od Ludvíka Lososa

„Ústecko-teplická dráha“ je knihou Mgr. Ludvíka Lososa, známého historika umění a dopravy, konzervátora, muzejníka, modeláře a muže mnoha dalších zájmů, jenž v minulém roce oslavil 90 let.

Ústecko-teplická dráha propojila mezi lety 1858 a 1870 Ústí nad Labem, Teplice, Most a Chomutov a pomohla rozvoji hnědouhelné těžby. Kniha je obsahově rozdělena na vývoj drážního podniku a vývoj železničního provozu.

Tato páteří podkrušnohorská železnice je již 100 let, tedy od roku 1923, součástí sítě státních drah a v současné době je oblíbenou turistickou spojkou měst Ústí nad Labem a Teplice směrem na Moldavskou dráhu, do Krušných hor.

6. Dřevěný zvěrokruh, Lesná

V roce 2023 vznikla poslední socha zvěrokruhu, každá je přes dva metr vysoká. Autorem zvěrokruhu je Josef Šporgy.

Na první řezbářské setkání na Lesné v roce 2012 pozval pana Josefa Šporgyho řezbář Jiří Lain z Abertam. Téma prvního ročníku byl patron Krušných hor a vzniklo prvních šest soch a **první socha Zvěrokruhu - Zrození ve znamení Berana**. Myšlenka vytvořit celý zvěrokruh se majitelům Horského areálu Lesná, Antonínovi a Kateřině Herzánovým zalíbila a podpořili ji. Každý další rok vzniklo další znamení a v roce 2023 byl kruh 2,5 m vysokých soch uzavřen znaméním Ryb.

foto: M. Špoula

www.horskyareal-lesna.cz

7. Exkurze pro děti v Alpakárně, Most

Od roku 2023 nabízí Alpakárna programy pro děti od mateřských, přes základní, až po střední školy, ale i pro zájmové skupiny nebo příměstské tábory. V rámci této exkurze se děti dozví o životě lam alpak, vyzkouší si zpracování jejich vlny nebo krátkou procházku s těmito zvířaty na vodítku a spoustu dalšího. Děti se zábavnou formou dozví o chovu zvířat a práci s ním spojenou.

Foto: Alpakárna
<https://alpakarna.com/>

8. Hvězdárna F. J. Gerstnera, Chomutov

V Chomutově se v rámci participativního rozpočtu postavila Hvězdárna F. J. Gerstnera, pojmenovaná po významném matematikovi a fyzikovi, který je jedním z nejvýznamnějších chomutovských rodáků. Nové zázemí chomutovských hvězdářů se nachází u bývalého kina Oka.

Navrhovatelem projektu Hvězdárna do participativního rozpočtu byl Jaroslav Landa, občan Chomutova a předseda Astronomické společnosti Chomutov, která hvězdárnu nyní provozuje. Zázemí je v podobě jednoduchého kovového kontejneru a oplocení kolem něj.

Astronomická společnost Chomutov má na pozorování úkazů na obloze k dispozici desku na promítání z boku kontejneru, projektor a 8 dřevěných lavic. Organizují se zde akce pro školy a školky v okolí, ale také i pro širokou veřejnost.

9. Kavárna v Duchu, Most

Kavárna se nachází v prostoru bývalé restaurace U Ducha, tedy v blízkosti přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, v budově špitálu řádu Sv. Ducha - objektu ve správě Národního památkového ústavu - v ulici s příznačným názvem Kostelní, č.p. 289.

Kavárna funguje jako chráněná dílna. Mají zde zákusky, dortíky, domácí limonády, skvělou kávu, polévky, různé svačinky a další zajímavé speciality. Je zde velmi příjemné prostředí a můžete sedět uvnitř kavárny nebo i venku, což ocení cyklisté mířící na cyklostezku k jezeru.

Foto: Kavárna V Duchu

www.woodmaid.org/kavarna-v-duchu

10. Amfiteátr na Benediktu, Most

Malé Sydney se mezi Mostečany přezdívá amfiteátru v rekreačním areálu u jezera Benedikt. Amfiteátr, který místní znají desítky let, byl už svědkem mnoha úspěšných kulturních podniků, na něž se sjíždějí účastníci a diváci z široka daleka. V naprosto novém kabátě se veřejnosti představil v létě 2023, kdy jej po velmi zdařilé rekonstrukci otevřel nejen místními oblíbený hudební festival Folkový Most. Díky své podobě s budovou australské opery amfiteátr lidé přezdívají Malé Sydney. V areálu Benediktu mohou místní i turisté lenořit či aktivně odpočívat, plavat, slunit se, sportovat, využívat několik hřišť určených dětem i dospělým, občerstvit se nebo se oddávat kultuře právě v nedávno rekonstruovaném amfiteátru.

www.imostecko.cz

11. Tohle je Most! - [video spot](#)

Tohle není Japonsko, tohle není Chorvatsko, tohle není Woodstock, tohle není Dakar, tohle nejsou Alpy, tohle není Toskánsko, tohle není Liverpoolská Steeplechase...Tohle je Most! Prostřednictvím lákavého prezentačního videa s nádhernými autentickými záběry rozkvetlých sakur, široké hladiny jezera a jeho pláží, festivalu Mostecká slavnost, místních vinic nebo koňského závodiště se představují některá z turistických lákadel podkrušnohorského Mostu. Atraktivní záběry doplňuje charakteristický a citově podbarvený hlas herce a dabéra Pavla Rímského. Video Tohle je Most! má v rodném listě rok 2023 a potenciál přilákat do Mostu ty, kteří toto město dosud neobjevili.

